

Vlaams
Parlement

stuk **1636** (2011-2012) – Nr. 10
ingediend op 21 juni 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

houdende bepalingen tot begeleiding
van de tweede aanpassing van de begroting 2012

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen
uitgebracht door de heer Jos De Meyer

(Hoofdstuk 2. Onderwijs;
hoofdstuk 13. Slotbepalingen)

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert.

Vaste leden:

de heer Jos De Meyer, de dames Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Sabine Poleyn;
de heer Wim Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer Wim Wienen;
de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten;
de dames Kathleen Deckx, Fatma Pehlivan;
de dames Vera Celis, Goedele Vermeiren;
de heer Boudewijn Bouckaert;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

de heren Paul Delva, Jan Durnez, de dames Cindy Franssen, Katrien Schryvers;
de heren Frank Creyelman, Chris Janssens, mevrouw Katleen Martens;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
mevrouw Yamila Idrissi, de heer Chokri Mahassine;
de heren Willy Segers, Kris Van Dijck;
de heer Jurgen Verstrepen;
mevrouw Mieke Vogels.

Stukken in het dossier:

- 1636** (2011-2012) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2 en 3: Amendementen
– Nr. 4: In eerste lezing door de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
aangenomen artikelen
– Nr. 5: Amendementen
– Nr. 6 t.e.m.9: Verslagen

De Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen besprak op 14 juni 2012 de haar toegewezen artikelen (artikel 2 tot 13 en artikel 30) van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012. Het ontwerp van programmadecreet werd besproken in samenhang met het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012 (*Parl. St.* VI. Parl. 2011-12, nr. 19-B/1). Voor het verslag zie *Parl. St.* VI. Parl. 2011-12, nr. 19-B/3-H.

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

De *minister* zegt dat de toelichting van het voorliggende ontwerp van decreet traditioneel heel technisch van aard is. De bepalingen van het hoofdstuk Onderwijs hebben betrekking op de volgende maatregelen.

Naar analogie met de andere onderwijsniveaus en onderwijsinstellingen, waarbij de werkingsmiddelen door de generieke maatregel niet geïndexeerd werden, worden ook de werkingsmiddelen van het deeltijds kunstonderwijs, de pedagogische begeleidingsdiensten en de CLB's (centra voor leerlingenbegeleiding) aangepast naar het niveau 2011.

De academiseringsmiddelen van de Vlaamse autonome Hogere Zeevaartschool worden overgeheveld van de werkingsenveloppe naar het budget van de bijzondere academiseringsmiddelen. Ze worden proportioneel toegevoegd aan de huidige ingeschreven minimumbedragen.

Er wordt een decretale regeling ingeschreven die het financiële kader regelt bij overhevelingen van een geaccrediteerde opleiding van een CVO (centrum voor volwassenenonderwijs) naar een hogeschool. De wijzigingen aan de rechtspositie van het onderwijspersoneel ingevolge dergelijke overdrachten, zijn vervat in het voorstel van decreet betreffende de noodzakelijke bepalingen voor de organisatie van het onderwijs, goedgekeurd in de onderwijscommissie van 24 mei 2012 (*Parl. St.* VI. Parl. 2011-12, nr. 1583/4). In het bijzonder wordt tevens op financieel vlak de overheveling geregeld van de opleiding Sociale Readaptatiewetenschappen van het CVO Hoger Instituut voor Readaptatiewetenschappen Leuven naar de Katholieke Hogeschool Leuven.

Wat het dossier leren en werken betreft wordt een bepaling voorzien die de Vlaamse Regering machtigt om het maximaal aantal uren voortrajecten vast te leggen.

Tenslotte zijn er ook nog de artikelen over het volwassenenonderwijs. Er is opnieuw een bijkomende groei van 0,8% voorzien, wat op kruissnelheid een bijkomende investering voor het volwassenenonderwijs betekent van meer dan 4 miljoen euro. Er werd vastgesteld dat deze groei zich hoofdzakelijk vertaalt in de categorieën van de cursisten die geen volledig inschrijvingsgeld betalen. Dat zorgt uiteraard voor een grote druk op de Dienst met Afzonderlijk Beheer Fonds Inschrijvingsgelden Centra voor Volwassenenonderwijs van waaruit de gedeelde inschrijvingsgelden aan de CVO's worden terugbetaald.

Om dit groeiscenario vol te kunnen houden moeten een aantal structurele maatregelen worden genomen op het vlak van onder andere de inschrijvingsgelden, de premies en de nijverheidstechnische middelen.

De inschrijvingsgelden werden sinds de start van het decreet in 2007 niet meer aangepast. Er wordt een indexering doorgevoerd. Na onderhandelingen met de sociale partners werd beslist dat deze verhoging pas zal ingaan voor de modules die starten vanaf 1 januari

2013. Door deze aanpassing zal in het schooljaar 2013-2014 een bedrag van 2,5 cent per uur extra kunnen terugvloeien naar de centra, vanaf schooljaar 2014-2015 wordt dit 5 cent extra. Dit betekent dus extra werkingsmiddelen voor de centra. In het eerste jaar gaat het om 1,124 miljoen euro, in het tweede jaar betekent het 2,248 miljoen euro.

Daarnaast wordt het plafond van 1200 euro per opleiding afgeschaft omdat het een weinig effectief instrument is. Integendeel, het zijn vooral de cursisten die modules moeten overdoen of ze langer in de tijd spreiden die hiervan kunnen genieten.

Omdat de inschrijvingsgelden verhogen moeten uiteraard ook de individuele plafonds per schooljaar van de opleidingen worden verhoogd. Dit wordt aangepast naar 460 en 575 euro.

De halve premie wordt afgeschaft. De halve premie is een bedrag dat gelijk is aan de helft van het betaalde inschrijvingsgeld aan cursisten die enkel het certificaat behalen van een diplomagerichte beroepsopleiding. De minister wil mensen echter stimuleren om een diploma te behalen. Behalen ze dit, dan krijgen ze nog altijd de volledige premie.

Ten slotte worden de nijverheidstechnische middelen voor de studiegebieden decoratieve technieken en mode afgeschaft. Deze zijn namelijk niet arbeidsmarktgericht en vereisen bovendien geen zware investeringen in didactisch materiaal. Voor deze twee gebieden blijft wel de mogelijkheid bestaan om te putten uit investeringsmiddelen die vanaf 2014 zullen worden voorzien.

Conclusie is dus dat door deze maatregelen de groei in het volwassenenonderwijs kan worden aangehouden en dat tegelijkertijd de middelen voor de CVO's gespreid over twee jaar kunnen worden opgetrokken. Daarnaast zullen voor het eerst ook middelen voor investeringen beschikbaar zijn vanaf 2014.

2. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Hoofdstuk 2. Onderwijs

Afdeling 1. Deeltijds Kunstonderwijs en Secundair Onderwijs

Artikel 2 tot 4

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 6 bij 1 onthouding.

Afdeling 2. Centra voor leerlingenbegeleiding

Artikel 5

Mevrouw *Kathleen Helsen* stelt vast dat de forfaitaire werkingstoelagen voor de CLB's niet zullen worden geïndexeerd. Ze vraagt dat de minister dit met de CLB's zelf zou bespreken. Uit het rapport van de onderwijsinspectie is namelijk gebleken dat de meerderheid van de CLB's niet in orde zijn met de wettelijke voorschriften rond de infrastructuur voor de medische consulten en voor de gespreksruimtes. Om dat probleem op te lossen, moeten de CLB's uiteraard putten uit hun werkingsmiddelen. Dat wordt moeilijker als deze middelen onvoldoende meegroeien. Bovendien stijgen ook de vervoerskosten die betrekking hebben op de medische consulten. Misschien kan een versoepeling van de voorschriften een oplossing bieden.

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* sluit zich aan bij de opmerking van mevrouw *Helsen* over het niet indexeren van de forfaitaire werkingstoelagen van de CLB's.

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* sluit zich aan bij de opmerkingen van de vorige sprekers over de niet-indexeringen.

Minister *Pascal Smet* bevestigt dat de werkingstoelagen voor de CLB's inderdaad niet worden geïndexeerd. In 2011 was Onderwijs binnen de Vlaamse overheid wel het enige beleidsdomein dat een indexering heeft toegepast. Hij is bereid tot overleg met de CLB's, maar daarbij dient men rekening te houden met de budgettaire context.

Mevrouw *Kathleen Helsen* heeft begrip voor de huidige budgettaire context. De CLB's vragen vooral of de eisen niet kunnen worden herzien. Een versoepeling zou een deel van de problemen kunnen oplossen.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6 bij 1 onthouding.

Afdeling 3. Hoger Onderwijs

Artikel 6 en 7

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 5 bij 2 onthoudingen.

Artikel 8

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

Artikel 9

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 5 bij 2 onthoudingen.

Afdeling 4. Volwassenenonderwijs

Artikel 10 en 11

Mevrouw *Kathleen Helsen* zegt dat de inschrijvingsgelden voor het hoger beroepsonderwijs op hetzelfde niveau zouden worden gebracht als die in het hoger onderwijs. Nochtans gaat het hier vaak om mensen die niet over veel financiële middelen beschikken. In de vorige regeerperiode heeft ze gepleit voor een systeem van studiefinanciering voor het volwassenenonderwijs. Toen heeft men ervoor gekozen om mensen met een leefloon of een werkloosheidsuitkering vrij te stellen van de betaling van het inschrijvingsgeld. Deze categorieën zijn goed voor een derde van het cursistenaantal. Er is ook een groep die voor vijftig percent vrijgesteld wordt. Bij de invoering van het systeem van de vrijstellingen heeft men gezegd dat een studiefinanciering in een volgende regeerperiode misschien wel mogelijk zou zijn. Is de minister bereid om daar nu werk van te maken? Men dient te bedenken dat het vaak gaat om een opleiding voor knelpuntberoepen. Het zou jammer zijn als deze mensen zouden moeten afhaken omwille van het financiële aspect.

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* heeft de indruk dat er stilaan een onevenwicht groeit tussen de inschrijvingsgelden voor het volwassenenonderwijs en die voor het hoger onder-

wijs. Ze denkt niet dat de inschrijvingsgelden voor het volwassenenonderwijs moeten worden opgetrokken, al staat het fonds dan onder druk. De toegang tot het hoger onderwijs is in Vlaanderen wel relatief goedkoop in vergelijking met andere landen. Hoe zit dat concreet? Moeten de inschrijvingsgelden voor het hoger onderwijs niet worden opgetrokken? Voor diegenen die dat niet kunnen betalen, bestaat er een systeem van de studietoelagen.

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* sluit zich aan bij de opmerkingen van de vorige sprekers over de verhoging van het inschrijvingsgeld voor het volwassenenonderwijs.

Minister *Pascal Smet* is bereid om na te denken over een systeem van studiefinanciering en studietoelagen voor het volwassenenonderwijs. Bij de bespreking van het decreet over de studentenvoorzieningen heeft hij een onderzoek hierover beloofd (*Parl. St.* VI. Parl. 2011-12, nr. 1618/3). In de beleidsnota (*Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 202/1) werd opgenomen dat hiervan werk zou worden gemaakt in de tweede helft van de regeerperiode. De budgettaire situatie zal echter ook hier een rol spelen.

Een verhoging van het inschrijvingsgeld voor het hoger onderwijs is niet opgenomen in het regeerakkoord, maar het is begrijpelijk dat men op lange termijn ook hierover wil nadenken. Er kan inderdaad een spanning ontstaan met het inschrijvingsgeld voor het volwassenenonderwijs. Dat laatste blijft echter nog altijd vrij redelijk. De voorbije vijf jaar is dat bedrag trouwens niet geïndexeerd. Het geld wordt daarenboven gebruikt voor de werkingsmiddelen voor de CVO's.

Mevrouw *Kathleen Helsen* repliceert dat de groep die in aanmerking dient te komen voor studiefinanciering of studietoelagen in het volwassenenonderwijs strak kan worden afgeleid. Het gaat om cursisten die een hoger diploma behalen en een lang traject afleggen. Binnen die groep dient het te gaan om mensen met financiële problemen. Zo kan men de te verwachten meerkost berekenen. Voor Onderwijs zal dat een meerkost zijn, maar voor de arbeidsmarkt een winstpunt. Voor de totaliteit van de Vlaamse Gemeenschap zal dat positieve financiële gevolgen hebben.

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* benadrukt dat ze niet heeft gepleit voor een geïsoleerde maatregel. Ze streeft naar een evenwicht tussen het inschrijvingsgeld voor het volwassenenonderwijs en dat voor het hoger onderwijs.

Artikel 10 en 11 worden aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

Artikel 12

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 5 bij 2 onthoudingen.

Afdeling 5. Kwaliteit van het onderwijs

Artikel 13

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 4 bij 3 onthoudingen.

Hoofdstuk 13. Slotbepalingen

Artikel 30

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 4 bij 3 onthoudingen.

3. Eindstemming

Het geheel van de aan de commissie toegewezen hoofdstukken van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2012, wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6 bij 1 onthouding.

Boudewijn BOUCKAERT,
voorzitter

Jos DE MEYER,
verslaggever